

viðmerking

Undirgrundin á vegamóti

Mánadagin hittast tveir politiskir leiðarar í Keypmannahavn. Annar er bettski uttanríkisráðharrin Douglas Hurd. Hin er Føroya lögmaður Edmund Joensen.

Samráðingar hava verið í mong ár um undirgrundarmarkað millum Føroyar og Bretland. Hesi seinastu árini hevur Arni Ólafsson verið samráðingarleitari, og væl hevur gingist á tann hátt, at tað hevur ikki verið so langt ímillum fundirnar sum frammanundan, og hóast alt er eisini styrti ímillum partarnar nu.

Løgmanstjórn

Á tíðindunum í ljósmíðlunum skilti eg, at uttanríkisráðharrarnir og lögmaður skuldu vera einsamallir á fundi. Ongin embættismaður og ongin serfrøðingur skuldi við.

Hetta dámdi mær lítið, serliga havandi í huga tað úrslit, sum spurdist burtur úr 6. oktober 1992, tá ein lögmaður og ein varalögmaður einsamallir samráddust við donsku stjórnina um framtíð Føroya uttan nakrar embættismannasamráðingar frammanundan og uttan nakra serkøna hjálp undir tungingunum.

Tí seti eg fram uppskotið til samtyktar á tinginum, at lögmaður verður ikki heilt einsamallur. Tveir embættismenn - Mogens Holm Pedersen, serkønur í føroyskum viðurskiftum í uttanríkisráðnum, og Trygvi Johansen á Viðskiftastovuni í Keypmannahavn - skuldu vera við á fundinum.

Undir 1. viðgerð týsdagin kom fram, at lögmaður verður ikki heilt einsamallur. Tveir embættismenn - Mogens Holm Pedersen, serkønur í føroyskum viðurskiftum í uttanríkisráðnum, og Trygvi Johansen á Viðskiftastovuni í Keypmannahavn - skuldu vera við á fundinum.

Ikki nóg gott

Lögmaður var formaður um heita uppskotið. Hann segði, at tingmenn spældu sær við hesum ávarsmáli, Løgingið skuldi ikki leggja honum lag á, og at teir báðir skuldu »bert« leggja síni politisku sjónarmið fram.

John Petersen úr Fólkalokkinum var fullsamdur við mær í tí, at fundurin átti at verða bein fyrirciðarur.

Jóannes Eidesgaard,

varalögmaður, var mestsum samdur eisini. Hann helt, at hóast teir báðir embættismennir, sum skuldu við, eru dugnaligir til tey stórv, teir røkja, er umboðanin ikki nóg góð.

Hann vísti, eins og eg, á, at onkur við serligum kunneleika til undirgrundarmálið átti at verða við. Var tað ikki onkur frá samráðingarnevndini, so átti tað at verða onkur í landsstjórnini, har fólk finst, sum er sera væl inni í hesum máli.

Undir altjóða dóm?

Í yvirkritum havi eg nevnt, at undirgrundarmálið er á einum vegamóti. Tað er ikki bert lögmanstjórnin mánadagin, sum fær meg at halda heita.

Fyri løgtingsvalið sló onkur núverandi samgongumaður nevan í bórðið og segði, at spurningurin um markað skuldi avgreiddast alt fyrri eitt. Fekst ikki semja beinanvegin, skuldi málið leggjast fyrri altjóða dómstólin í Haag.

Sum keita upp úr høvda-

trog kom so danski forsætisráðharrin herfyri og boðaði frá, at er ongin semja fingin innan árslok, skal málið leggjast fyrri henda dómstól. Onki varð sagt um, hvør hevði givið honum heimild til at taka hesa avgjördu stöðu.

Meiningarnar eru ymskjar um spurningin at leggja málið fyrri altjóða dómstólin. Tað er ógjørligt frammanundan at siga, hvussu dómurin verður. Og harafturat er tað ein spurningur, um vit føroyingar yvirhøvur kunnu góttaka, at nakar altjóða dómstólur skal avgera, um vit hava rætt ella ikki rætt til okkara lívsgrundarlæg.

Havratarkonventiónin

Eitt annað er so, at frá 1. aug. 1996 verða tveir altjóða dómstólar at velja ímillum. Tað er nevniliga soleiðis, at hóast lond fluttu fiskimark út á 200 fjórðingar fyrri 18 árum síðani, kom altjóða havratarkonventiónin, sum lógfestir heita mark, ikki í gildi fyrri enn 16. november 1994. Tá høvdu 50 lond ratifiserað sáttmálan, sum er minsta-mark fyrri, at hann kann koma í gildi.

Danmark - og harvið Føroyar - hava ikki ratifiserað konventiónina, sum tryggjar okkum altjóða lógfestan rætt til fiskimark og undirgrundarmark út á 200 fjórðingar, har nóg rúmsátt (minst 400 fjórðingar) er ímillum londini.

Tíverri ásetur konventiónin ikki, hvussu markað skal vera, har styrti er mill-

um lond enn 400 fjórðingar. Tá skulu strandalondini sjálvi semjast um bestu og rimligastu loysn. Tí samráðast føroyingar/danir við bretar um markað.

Havratarkonventiónin ásetur eisini, at ein altjóða dómstólur í havratarmálum skal skipast, og hann skal hava sæti í Hamborg. Tað er hesin dómstólur, sum fer at virka 1. aug. næsta ár. Tvs. at biða vit til ta tíð, kunnu vit velja, antin málið skal fara til Haag ella Hamborgar.

Um tað yvirhøvur skal leggjast fyrri ein altjóða dómstól.

Nevnd, atkvøða og Fólkalokkur

Uppskotið um, at serfrøðingur skuldi vera við lögmanni á fundinum, fór í nevnd, og Helena Dam á Neystabø bar sum formaður so skjótt í bandi, at álituð varð lagt fram longu hós-dagin. Bert Jógván Durhuus tók undir við uppskottinum.

Meirilutin vísti á, at samráðingarnevndin og lögmaður hava í felag fyrirciðað talupunkti hjá lögmanni, at talan er um ein óformligan fund, og at samráðingar millum embættismenn síðani skulu halda fram.

Marknaðarnevndin hevur staðfest, at tað verður ikki víkið frá kravinum um eina miðlinguloyvn.

So mikið, so frægt. Við uppskottinum fingist so hesar upplýsingar á borðið.

Tað, sum fellur mær fyrri bróstið, er tann stöða, sum andstøðan á tungu tók. Miðflokkurin, sum er umboðaður av tí ultra reaktionera Tordi Nielsen og super-socialistinum Jenasi av Rana, gekk sum vant ímóti einum uppskoti frá Tjóðveldisflokknum.

Fólkalokksmaðurin Bjarni Djurholm tók ikki somu stöðu sum partamaðurin John Petersen hevði tikið, id jú tók undir við málinum til 1. viðgerð. Hann fór fyrst í part við samgonguni, síðani Tjóðveldisflokknum og so aftur við samgonguni - sama dag. Her helt hann seg ikki til ta vanliga fólkalokksfilosofina um, at í minsta lagi eitt samdøgur skal ganga ímillum, at flokkurin skifur stöðu.

Í tinginum vóru sostatt bert 6 atkvøður fyrri. Tær fyra hjá Tjóðveldisflokknum og tær báðar hjá Kristiliga Fólkalokkinum. Tað skal hann eiga tókk fyrri.

Vit føroyingar krossa fingrar og bøja efar, at teir báðir politisku leiðararnir á fundinum mánadagin »bert« fara at leggja síni politisku sjónarmið fram.

Finnbogi Isakson

Innlatingarfreist til uppgerð av figgjarogrnaravgjaldi og rentuavgjaldi

Sambært løgtingslóg nr. 192 frá 10. desember 1993 um rentuavgjald og figgjarogrnaravgjald eru øll, sum hava fulla skattskyldu og sum hava skattligan heimstað í Føroyum, avgjaldsskyldu av ognarvinningi og ogninnistandandi í útlandskum peningastovnum og av virðisbrøvum teirra

Fyri at kunna gera upp rentuavgjald av ognarvinningi og figgjarogrnaravgjald av virðisbrøvum skal Toll- og Skattstovan frá tí avgjaldsskylduga hava eitt yvirliit, sum greitt visir inniogn og rentutílskriving í útlandskum peningastovnum, og eitt yvirliit, sum visir virðisbrævaogrnina.

Til hetta endamál hevur Toll- og Skattstovan gjørt skjøl til uppgerð av ogn innistandandi í útlandskum peningastovnum og til uppgerð av virðisbrøvum.

Skjølini liggja frammi á øllum peningastovnum og á posthúsum. Eisini kunnu avgjaldsskyldug fáa skjølini við at venda sær til Toll- og Skattstovuna í tí øki, tey hava bústað

Uppgerðirnar skulu vera Toll- og Skattstovuni í hendi í seinasta lagi 15. februar 1995.

Toll- og Skattstova Føroya Styrið

FRÁ FELAGNUM TÓRSHAVN Ársaðalfundur

Ársaðalfundurin hjá Felagnum Tórshavn verður sunnudagin 26. februar kl. 15.00 á Landsbókasavninum.

Uppskot til lógarbroytingar og onnur mál, id ynskjast viðgjørð á aðalfundinu, skulu vera nevndini í hendi í seinasta lagi hósdagin 16. februar.

Dagsskrá fyrri ársaðalfundin verður send limum felagsins í brævi samb. grein 4 í viðtøkum felagsins.

Nevndin

Felagð Tórshavn virkar fyrri at miðsavna og geva út upplýsingar um Tórshavn og virksemið í bynum, bæði til borgararnar og vitandi. Felagð virkar fyrri at skapa áhuga hjá Havni bæði í Føroyum og uttanlands. at stuðla handli, iðnað, mentan og annars at virka fyrri, at byninn gerst áhugaverdur fyrri lli

Til at uttanna hetta rekur felagð Kunningarstovuna á Vaglinum. Umframt at veita upplýsingar og ráð til borgararnar og fræmmandatólk er uppgavan hjá Kunningarstovuni eisini at skipa fyrri útgávu av byarkortum, taldarum og øðrum bilan. M.a. gevir Kunningarstovan ut taldaran Havartið ið, har yvirliit er yvir blök í bynum

Einastaklingar, virku og felag kunnu gerast limir og nýggir limir kunnu tekna seg á aðalfundinum ella á Kunningarstovuni á Vaglinum. bl. 15788

Til íslendingavina

porrabliðið verður 11. febr. kl. 19.30 í felagshølunum á Sosialinum, Argjavegi 26. Argjum, løygarkvældið 11. febr. kl. 19.30.

Kostnaður er 200 pr. mann.

Njál, tlf. 19194
Erna, tlf. 16896